

Na Pomorzu i Kujawach

Biuletyn Informacyjny Funduszy Strukturalnych
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Nr 4 (13) / 2007

Biuletyn współfinansowany ze środków
Pomocy Technicznej w ramach ZPORR

ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

W numerze:

Miliony euro dla regionu	4
Wszystko w urzędzie	6
Pieniądze wykorzystane w stu procentach	8
Innowacje dla regionu	9
Wystartował Kapitał Ludzki	12
Stypendysta w kolejce	12
Uczą za darmo	13
Pierogi babci Ewy	14
Spawacz z europejskim certyfikatem	15
Recykling to za mało	16
Bez konkursu, ale do konsultacji	18
Ważne adresy	19

Wydawca:

Urząd Marszałkowski

Województwa Kujawsko-Pomorskiego

ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń

tel. 056 656 11 23

Redakcja:

Sylwia Derengowska

Projekt okładki:

Maciej Smolarek

Skład i druk:

Top
DRUKARNIA **pol**

Drukarnia Top-Pol

42-674 Zbrosławice, ul. Słowackiego 1

tel. 032 233 70 65

e-mail: biuro@top-pol.pl

Kolegium redakcyjne:

Michał Korolko, Sylwia Derengowska,

Wioletta Kreft, Agnieszka Łukowska-Janeczek,

Michał Organiściak, Maria Rosolek,

Maksymilian Wolarz, Sylwia Zygmunt

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Państwa ręce czwarty, ostatni w tym roku, numer biuletynu „Na Pomorzu i Kujawach”. Kończy się rok, który zapisze się w kronikach regionu i całego kraju jako szczególny czas – czas negocjowania i uruchamiania, największej w historii transzy, finansowego wsparcia dla Polski i wszystkich szesnastu jej województw. Zainwestowane w rozwój kraju unijne pieniądze powinny zmienić jego oblicze, czyniąc go bardziej dogodnym miejscem do życia, do pracy, do prowadzenia biznesu.

W 2008 roku rozpoczniemy inwestowanie w największy w historii Pomorza i Kujaw program rozwojowy. Stanowiący budżet naszego Regionalnego Programu Operacyjnego miliard euro mamy szansę zamienić w pomysły naszej ziemi i każdego z jej mieszkańców. W trakcie negocjacji z przedstawicielami Komisji Europejskiej udało nam się obronić wszystkie istotne dla województwa jego zapisy. Wierzę, że beneficjentami programu i związanych z nim przemian będą także ci, którzy dotąd nie korzystali z efektów polskiej transformacji.

W tym numerze mogą Państwo przeczytać o efektach wdrażania finiszującego obecnie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Prezentujemy w nim zrealizowane i realizowane jeszcze, w ramach ZPORR, przedsięwzięcia związane z polityką społeczną, przedsięwzięcia proinnowacyjne i te chroniące środowisko naturalne. ZPORR miał i ma ogromne znaczenie nie tylko jako konkretne wsparcie prorozwojowe, a także jako trening, dzięki któremu wiemy, jak „połknąć większą rybę” w postaci RPO.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku życzę Państwu wielu radości, zdrowia i spokoju.

Piotr Czarbacz

**Marszałek Województwa
Kujawo-Pomorskiego**

**Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 - 2013
uznany za jeden z najlepszych w Polsce**

Miliony euro dla regionu

11 października br. w Brukseli podpisany został Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013. Podczas telekonferencji prasowej z udziałem dziennikarzy kujawsko-pomorskich mediów, która odbyła się za pomocą telemostu Bruksela-Toruń i Bruksela-Bydgoszcz, unijna komisarz ds. polityki regionalnej, Danuta Hübner, pochwaliła nasz RPO jako jeden z najlepszych w kraju i dobrze odpowiadający potrzebom regionu.

(Od lewej:) Marszałek Piotr Całbecki, wiceminister rozwoju regionalnego Jerzy Kwieciński i unijna komisarz ds. polityki regionalnej Danuta Hübner na telekonferencji prasowej po podpisaniu RPO.

Marszałek Całbecki podziękował wszystkim, którzy w Komisji Europejskiej współpracowali przy tworzeniu RPO. – Ten dokument jest optymalny dla naszego regionu i dobrze wpisuje się w pozostałe realizowane w Polsce programy operacyjne – stwierdził.

Telekonferencja, w której wzięli udział reprezentanci wszystkich najważniejszych gazet i mediów elektronicznych województwa, odbyła się na antenie publicznego Radia Pomorza i Kujaw.

Uroczystość podpisania RPO wpisała się w program wydarzeń Europejskiego Tygodnia Miast i Regionów - Open Days. Odbyła się w Stałym Przedstawicielstwie RP przy Unii Europejskiej. Oprócz komisarz Hübner wzięli w niej udział m.in. Manfred Beschel i Pascal Boijmans z unijnej dyrekcji generalnej ds. polityki regionalnej, polski ambasador przy Unii Europejskiej, Jan Tombiński oraz wiceminister rozwoju regionalnego, Jerzy Kwieciński.

Datę i oprawę podpisania dokumentu - goście Open Days mogli m. in. obejrzeć multimedialną prezentację RPO – ustalili wcześniej marszałek Całbecki i komisarz Hübner. – Taka formuła parafowania Regionalnego Programu Operacyjnego to wyróżnienie dla naszego województwa. Cieszę się, że pani komisarz Hübner przystała na nią – komentował marszałek. RPO to strategiczny dokument, zgodnie z którym samorząd województwa

- Myślę, że nikogo nie dziwi, że jest tu pewna koncentracja środków na rozwoju głównego ośrodka wzrostu, jakim w Kujawsko-Pomorskiem jest aglomeracja bydgosko-toruńska. Cieszy, że w tym programie jest ogromny nacisk na to, co jest głównym bogactwem województwa, czyli czyste środowisko. To ważny element budowania atrakcyjności regionu. To, co mnie cieszy najbardziej, to budowa infrastruktury szerokopasmowego internetu, której narodziny mogłam osobiście obserwować. Moim marzeniem jest, by cała Polska miała stu-procentowe pokrycie tego typu siecią do 2013 r. – mówiła komisarz Hübner tuż po przekazaniu podpisanego dokumentu marszałkowi Piotrowi Całbeckiemu.

Telekonferencja prasowa z udziałem dziennikarzy kujawsko-pomorskich mediów.

twą rozdysponuje, przypadające na nasz region, wsparcie w wysokości 951 milionów euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Jego uzgadnianie zostało zakończone 7 września w Brukseli, podczas spotkania marszałka Piotra Całbeckiego z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Rozmowy negocjacyjne pozwoliły na ustalenie ostatecznego kształtu Regionalnego Programu Operacyjnego. W trakcie negocjacji udało się obronić wszystkie istotne dla regionu zapisy Programu. Podczas spotkania uzgodniono m.in. zagadnienia związane z ochroną środowiska, wskaźnikami dla RPO czy też kwestie dotyczące komplementarności z działaniami współfinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego i Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Najwięcej pieniędzy z RPO – ponad 252 miliony euro – przeznaczymy na rozwój gospodarczy, wspierając przedsiębiorstwa i instytucje tzw. otoczenia biznesu. Niewiele mniej – prawie 240 milionów euro – zainwestujemy w infrastrukturę transportową.

Michał Korolko, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej urzędu marszałkowskiego, opowiada dziennikarzom o potrzebach regionu.

Zdaniem marszałka Całbeckiego, kujawsko-pomorski RPO jest optymalny dla regionu i dobrze wpisuje się w programy operacyjne pozostałych województw.

Minister Kwieciński i marszałek Całbecki.

Danuta Hübner i Piotr Całbecki na telekonferencji prasowej.

**Szczegółowe informacje na temat RPO można znaleźć na stronie internetowej
www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl**

Założenia wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego

Wszystko w urzędzie

Funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 pełni Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przy pomocy wyodrębnionych komórek organizacyjnych urzędu marszałkowskiego. Zarząd województwa, zgodnie z art. 60 Rozporządzenia Rady 1083/2006, jest odpowiedzialny za prawidłowe i efektywne zarządzanie programem operacyjnym i jego realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

Na podstawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w zarządzanie RPO zaangażowane są głównie następujące jednostki i komórki Urzędu Marszałkowskiego:

- w części dotyczącej Zarządzania Programem - **Departament Polityki Regionalnej – Wydział Zarządzania EFRR**,
- w części dotyczącej Wdrażania Programu - **Departament Wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego**.

Departament Polityki Regionalnej – Wydział Zarządzania EFRR pełni funkcję Instytucji Zarządzającej RPO WK-P na lata 2007-2013. W ramach Wydziału Zarządzania EFRR do realizacji RPO WK-P powołano **Biuro Programowania i Ewaluacji** oraz **Biuro Monitoringu i Sprawozdawczości**. Biuro Programowania i Ewaluacji opracowuje *Regionalny Program Operacyjny WK-P*, uszczegółowienie Programu oraz system zarządzania i kontroli RPO WK-P, przygotowuje wzory dokumentów (wnioski aplikacyjne, umowy, sprawozdania, wnioski o płatność, instrukcje itp.), udziela wiążących wytycznych i interpretacji dotyczących wdrażania RPO oraz prowadzi zarządzanie i monitoring projektów indywidualnych wskazanych w RPO.

Biuro Monitoringu i Sprawozdawczości prowadzi monitoring rzeczowych i finansowych postępów realizacji RPO, opracowuje zbiorcze sprawozdania z realizacji RPO i przedkłada je do akceptacji Komitetu Monitorującego, a następnie Komisji Europejskiej, prowadzi sekretariat i obsługę Komitetu Monitorującego RPO, przygotowuje roczną i wieloletnie prognozy wydatków w ramach RPO oraz przekazuje je do odpowiednich instytucji, sporządza zbiorcze wnioski o płatność i przedkłada je do Instytucji Certyfikującej, zapewnia wprowadzanie danych do informatycznego systemu gromadzenia danych o operacjach współfinansowanych w ramach RPO i zapewnia istnienie systemu lokalnego, koordynuje i sprawuje nadzór nad wdrażaniem Kontraktu Wojewódzkiego w zakresie dotyczącym dotacji rozwojowej na realizację RPO.

Departament Wdrażania RPO prowadzi ocenę i koordynację procesu oceny zgodnie z zapisami *Regionalnego Programu Operacyjnego WK-P, Szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 (Uszczegółowienie RPO)*, *Opisem Systemu Zarządzania i Kontroli RPO WK-P na lata 2007-2013* i innymi wiążącymi dokumentami, prowadzi monitoring finansowy i rzeczowy realizacji projektów, przygotowuje umowy o dofinansowanie wybranych projektów w ramach RPO, przygotowuje dyspozycję wypłaty środków dla wnioskodawców, bada i weryfikuje dokumenty finansowe przedkładane przez beneficjentów wraz z wnioskami o płatność pod kątem zgodności merytorycznej z projektem oraz kwalifikowalności wydatków, opracowuje materiały do Wieloletniego Programu Inwestycyjnego w zakresie inwestycji realizowanych i planowanych do realizacji w ramach RPO współfinansowanych z budżetu województwa.

Potencjalni beneficjenci z listy znajdującej się w *Szczegółowym opisie osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 (Uszczegółowienie RPO)*, w odpowiedzi na ogłoszony przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego konkurs, składają wnioski aplikacyjne. Po zakończeniu naboru wnioski podlegają ocenie formalnej, ocenie merytorycznej i ocenie strategicznej zgodnie z *Opisem Systemu Zarządzania i Kontroli RPO WK-P na lata 2007-2013*. Do realizacji powyższych zadań w Departamencie Wdrażania RPO powołano **Wydział Wyboru Projektów**.

Poza oceną projektów składanych w trybie konkursowym, Wydział Wyboru Projektów dokonuje także oceny formalnej, merytorycznej i strategicznej projektów kluczowych zgodnie z zapisami *Opisu Systemu Zarządzania i Kontroli RPO WK-P na lata 2007-2013, Regionalnego Programu Operacyjnego WK-P oraz Szczegółowego opisu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 (Uszczegółowienie RPO)*.

Ocena formalna ma charakter 0-1 i dokonywana jest przez dwóch pracowników Wydziału Wyboru Projektów, w oparciu o kryteria przygotowane przez IZ RPO i zaakceptowane przez Komitet Monitorujący.

W ramach oceny merytorycznej, Wydział Wyboru Projektów organizuje i obsługuje posiedzenia ciał eksperckich dokonujących oceny merytorycznej projektów. Ocena merytoryczna ma charakter 0-1 i jest dokonywana przez ekspertów z listy sporządzonej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, w oparciu o kryteria przygotowane przez IZ RPO i zaakceptowane przez Komitet Monitorujący.

Wnioski poprawne pod względem formalnym i merytorycznym zostają poddane ocenie strategicznej, która podlega punktacji i przeliczeniu wg ustalonych wag odzwierciedlających znaczenie danego kryterium zgodnie z zapisami RPO. Kryteria oceny strategicznej umożliwiają obiektywne porównanie projektów między sobą. Wynikiem oceny strategicznej jest lista rankingowa projektów uszeregowanych według udziału procentowego punktów uzyskanych w trakcie oceny do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania dla danego typu projektu. Zarząd województwa dokonuje w drodze uchwały ostatecznego wyboru projektów umieszczonych na liście rankingowej po ocenie strategicznej. Zatwierdzona uchwałą zarządu województwa lista rankingowa przekazywana jest do wiadomości Komitetu Monitorującego. Stanowi ona podstawę do sporządzenia i podpisania umowy o dofinansowanie projektu z beneficjentem.

Podpisanie umowy i etap wdrażania projektu odbywają się w **Wydziale Wdrażania Projektów**, w którym do realizacji RPO WK-P powołano **Biuro Wdrażania Projektów** oraz **Biuro Wdrażania Projektów V osi**.

Wydział Wdrażania Projektów sporządza umowy zawierane pomiędzy Instytucją Zarządzającą a beneficjentem, bada zgodność zapisów SIWZ oraz dokumentacji przetargowej z zakresem ujętym we wniosku aplikacyjnym, opiniuje projekty umów zawartych pomiędzy beneficjentem a wykonawcą, uzgadnia z beneficjentem zakres zmian w realizacji projektu, sporządza aneksy do umów finansowych; przyjmuje i dokonuje oceny formalnej i merytorycznej wniosków beneficjentów o płatność, sporządza dyspozycje wypłaty środków na rzecz beneficjentów i przekazuje je do Departamentu Finansów, sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez beneficjenta obowiązków w zakresie sprawozdawczości, sporządza raporty o nieprawidłowościach na potrzeby Departamentu Polityki Regionalnej.

Zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie projektu, warunkiem przekazania beneficjentowi środków funduszu jest złożenie do Departamentu Wdrażania RPO spełniającego wymogi formalne i merytoryczne wniosku o płatność, poświadczenie przez Departament Wdrażania RPO wysokości i prawidłowości poniesionych wydatków kwalifikowalnych w nim ujętych, zatwierdzenie wysokości dofinansowania i przekazanie do Departamentu Finansów dyspozycji uruchomienia środków na konto beneficjenta.

Dofinansowanie projektu realizowanego przez beneficjenta dokonywane jest poprzez refundację części wydatków sfinansowanych wcześniej ze środków własnych beneficjenta. Dopuszcza się przekazanie beneficjentowi całości lub części dofinansowania w formie zaliczki w jednej lub kilku transzach. Przekazanie kolejnej transzy zaliczki uzależnione jest od złożenia przez beneficjenta wniosku o płatność dokumentującego poniesienie wydatków kwalifikowanych. Wysokość poniesionych wydatków powinna stanowić nie mniejszą niż określona w umowie część dofinansowania przyznanego w ramach transz wcześniejszych.

W przypadku płatności końcowych, przekazanie środków na konto beneficjenta poprzedzone jest kontrolą na miejscu realizacji projektu. Kontrolę prowadzi **Biuro Kontroli Wdrażania RPO**.

Departament Wdrażania RPO – Wydział Wdrażania Projektów sporządza i przekazuje do Departamentu Polityki Regionalnej poświadczenie i zestawienie wydatków oraz wniosków o płatność w ramach osi priorytetowej. Departament Polityki Regionalnej, na podstawie otrzymanych z Departamentu Wdrażania RPO wniosków o płatność, w ramach osi priorytetowej sporządza i przekazuje do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Certyfikującej dla RPO*. Poświadczenie przekazywane jest do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji w formie papierowej i elektronicznej za pomocą systemu informatycznego. Instytucja Pośrednicząca w Certyfikacji weryfikuje i przekazuje poświadczenie do Instytucji Certyfikującej w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Instytucja Certyfikująca w MRR sporządza i wysyła *Poświadczenie i deklarację wydatków oraz wniosek o płatność okresową od Instytucji Certyfikującej do Komisji Europejskiej*. Kopia dokumentu wysłanego do Komisji Europejskiej przekazywana jest do wiadomości IZ RPO, Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji oraz do Instytucji Koordynującej RPO. Komisja Europejska, na podstawie otrzymanego poświadczenia, dokonuje refundacji poniesionych wydatków.

Ponadto Departament Wdrażania RPO - Wydział Wdrażania Projektów, w ramach monitoringu postępu finansowego, opracowuje informację miesięczną w ramach osi priorytetowej, którą przedkłada do Departamentu Polityki Regionalnej. Następnie Departament Polityki Regionalnej sporządza informację miesięczną dla RPO WK-P, którą przekazuje do IK RPO oraz do wiadomości do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji.

W ramach monitoringu postępu rzeczowego, Departament Wdrażania RPO - Wydział Wdrażania Projektów sporządza sprawozdania monitoringowe: okresowe, roczne/końcowe z osi priorytetowej, które przedkłada do Departamentu Polityki Regionalnej. Następnie Departament Polityki Regionalnej - Wydział Zarządzania EFRR sporządza sprawozdania z RPO WK-P i przekazuje je do IK RPO oraz do zatwierdzenia przez Komitet Monitorujący, a także do wiadomości do Instytucji Pośredniczącej w Certyfikacji. Po zatwierdzeniu sprawozdania przez KM sprawozdanie roczne i końcowe przekazywane jest do Komisji Europejskiej za pośrednictwem komputerowego systemu wymiany danych, stworzonego przez KE.

W celu informowania potencjalnych beneficjentów oraz opinii publicznej o aktualnościach związanych z Regionalnym Programem Operacyjnym, w Departamencie Polityki Regionalnej powołano **Biuro Komunikacji i Pomocy Technicznej**. Pracownicy tej komórki udzielają wszelkich informacji na temat RPO, konkursów, spotkań, szkoleń, konferencji itp.

Stan wdrażania ZPORR w województwie kujawsko-pomorskim (na 30 września 2007 r.)

Pieniądze wykorzystane w stu procentach

Województwo kujawsko-pomorskie od początku wdrażania ZPORR znajduje się w ścisłej czołówce realizacji programu w skali kraju. Przodujemy pod względem zakontraktowania przyznanych środków oraz wypłat dla beneficjentów. Do końca września 2007 roku podpisano umowy o łącznej wartości 11,38 miliardów złotych, co stanowi 100,11 procent dostępnej alokacji.

Wartość dokonanych refundacji z kont programowych wyniosła 7,33 mld zł, co stanowi 64,48% całkowitej realizacji zobowiązań ZPORR w latach 2004-2006.

Nadal najwyższą pozycję wśród tych środków stanowią płatności przekazane beneficjentom działania **1.1. Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego**, które kształtują się na poziomie ok. 1,9 mld zł (69,55% realizacji zobowiązań na cały okres programowania). Natomiast w stosunku do ilości środków przewidzianych na realizację poszczególnych działań, w czołówce znajdują się: działanie **3.1. Obszary wiejskie** (1,1 mld zł - 84,1% środków) oraz działanie **3.5. Lokalna infrastruktura społeczna** (376 mln zł - 83,46% środków).

Wysokość płatności z kont programowych w skali kraju wyniosła na koniec września 64,48%. W skali kraju daje nam to drugie miejsce. Wyprzedza nas województwo podlaskie, gdzie wartość wypłaconych środków wynosi blisko 336,66 mln zł (79% wysokości środków). W województwie kujawsko-pomorskim wartości te kształtują się odpowiednio: 412,55 mln i 74,9% dostępnych środków w programie.

Zauważalne są również pewne różnice pomiędzy województwami w tempie podpisywania umów. Z danych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego

go wynika, że udział środków objętych umowami w całości alokacji 2004-2006 na realizację programu waha się od 96% w województwie mazowieckim do 104,5% w województwie lubelskim. Średni poziom kontraktacji oscyluje wokół 100,1% dostępnych środków na lata 2004-2006.

Szczegółowe informacje na temat ZPORR i realizowanych w jego ramach projektów znaleźć można na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

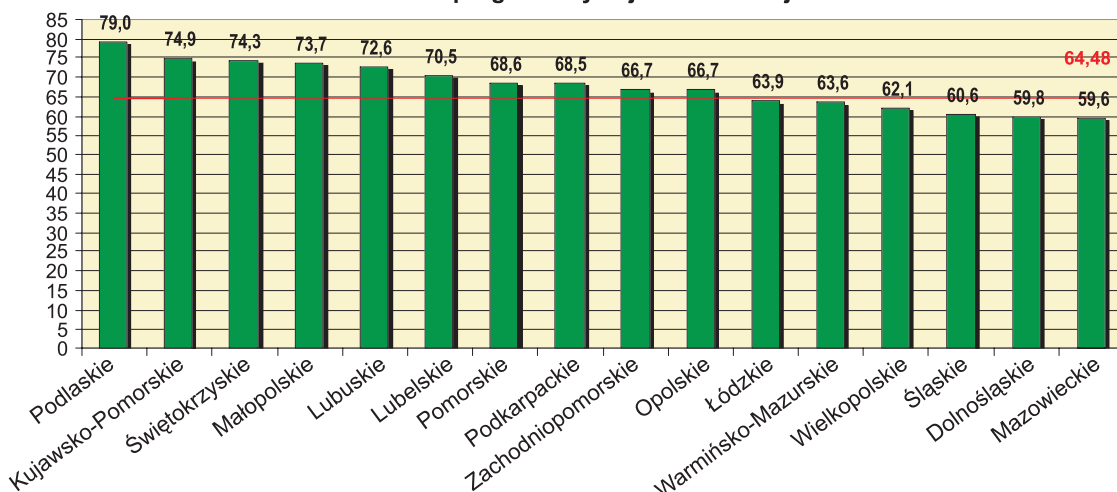
www.kujawsko-pomorskie.pl/fundusze_strukturalne/ZPORR

www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl

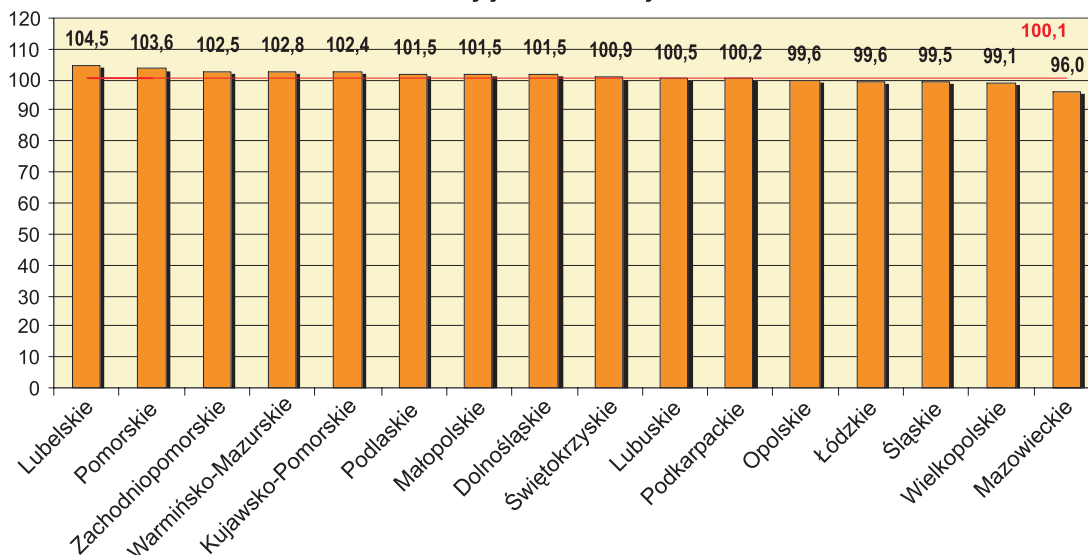
oraz Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

www.uwoj.bydgoszcz.pl

Płatności z kont programowych jako % alokacji na lata 2004-2006

Zawarte umowy jako % alokacji na lata 2004-2006

Źródło: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Innowacje dla regionu

Z profesorem Antonim Bukalukiem, prorektorem ds. nauki Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, o roli i zadaniach Regionalnego Centrum Innowacyjności, rozmawia Maksymilian Wolarz:

- Jak zrodziła się idea utworzenia Regionalnego Centrum Innowacyjności?

- Pomysł stworzenia Regionalnego Centrum Innowacyjności powstał podczas realizacji projektu „Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego”, w ramach środków uzyskanych z Ministerstwa Nauki i Informatyzacji. W projekcie tym wykazaliśmy brak instytucji koordynującej działania innowacyjne w regionie. Zaproponowaliśmy, by rolę taką spełniało Regionalne Centrum Innowacyjności, którego projekt przygotowany przez Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy został zaakceptowany do realizacji w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego w 2004 roku.

Profesor Antoni Bukaluk.

- Czy byłoby możliwe zrealizowanie tego przedsięwzięcia bez udziału środków finansowych Unii Europejskiej?

- Nie, absolutnie nie. Budowa RCI to bardzo droga inwestycja. Kosztowała ponad 22 mln zł i naszej uczelni nie byłoby stać na taki wydatek. Było to możliwe tylko dzięki pomocy Unii, a konkretnie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, z którego dostaliśmy 16,5 mln zł dofinansowania.

- Jakie cele stawia sobie Regionalne Centrum Innowacyjności?

- Jednym z głównych celów RCI jest zacieśnianie powiązań między światem nauki i szeroko rozumianą gospodarką oraz inicjowanie i wdrażanie przedsięwzięć związanych z transferem innowacyjności, wiedzy i know-how w regionie. Inwestycja przyczynia się do zgrupowania w jednym miejscu kilku ośrodków informacyjno-doradczych dla potrzeb środowiska akademickiego oraz całego otoczenia społeczno-gospodarczego regionu, co ułatwia i upraszcza korzystanie z potencjału uczelni wszystkim zainteres-

Hall RCI

sowanym. Wpływa to również na wzmocnienie roli Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego oraz zwiększa możliwości jego oddziaływania na wzrost konkurencyjności i innowacyjności regionu.

- Jakie jednostki tworzą RCI? Co jest przedmiotem ich działalności?

- W skład RCI wchodzi Regionalna Biblioteka i Czytelnia Techniczna, Multimedialne Centrum Kształcenia i Szkoleń, Regionalny Ośrodek Informacji Patentowej, Regionalny Ośrodek Programów Europejskich, Regionalny Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej, Biuro Monitoringu Zawodów Inżynierskich i Związanych z Rolnictwem. Przedmiotem działalności tych ośrodków jest informowanie o ofercie badawczo-naukowej i szkoleniowej uczelni, promowanie wytwarzanych u nas innowacji i rozwiązań technologicznych w celu ich wdrażania w regionalnym przemyśle i rolnictwie oraz promowanie postaw proinnowacyjnych w województwie kujawsko-pomorskim.

- Kto i w jakim zakresie korzysta z usług RCI?

- Z usług RCI korzystają przedstawiciele organizacji pracodawców i przedsiębiorców, pojedynczy przedsiębiorcy, inżynierowie - przede wszystkim z Regionalnego Ośrodka

Biblioteka RCI jest skomputeryzowana.

Informacji Patentowej, Punktu Informacji Normalizacyjnej i Regionalnego Ośrodka Informacji Naukowo-Technicznej, a także studenci kierunków technicznych i przyrodniczych oraz inni użytkownicy.

- Jak Pan ocenia zapotrzebowanie na tego typu działalność w naszym regionie?

- Zapotrzebowanie występuje głównie w grupie najbardziej dynamicznie rozwijających się przedsiębiorstw. Ich liczba szybko rośnie między innymi właśnie dzięki wsparciu takiej działalności przez fundusze strukturalne. Ośrodki wspierające innowacyjność i transfer technologii działają powszechnie w krajach Europy Zachodniej i na tej podstawie sądzimy, że zainteresowanie RCI będzie sukcesywnie rosło.

- Jak zdaniem Pana Rektora działalność RCI wpłynie na poprawę innowacyjności, a co za tym idzie konkurencyjności gospodarki naszego regionu?

- W moim przekonaniu działalność Centrum wpłynie pozytywnie na inicjowanie działań związanych ze współpracą przedsiębiorstw regionalnych, tworzeniem przez nie tzw. klastrów oraz współpracę przedsiębiorstw z instytucjami naukowo-badawczymi i uczelniami.

Inwestycja kosztowała 22 mln zł.

- W jakim kierunku RCI będzie się rozwijać?

- Przewidujemy, że w okresie programowania 2007-2013, w ramach drugiego etapu realizacji Regionalnego Centrum Innowacyjności, powstanie sieć laboratoriów usługowo-badawczych dla przedsiębiorstw. Będą one służyły celom dydaktyczno-szkoleniowym oraz badawczym, tworząc zaplecze dla przedsięwzięć innowacyjnych powstających w regionie.

Dziękuję za rozmowę.

Utworzenie Regionalnego Centrum Innowacyjności przy Uniwersytecie Technologiczno - Przyrodniczym w Bydgoszczy było jednym z kluczowych zadań zapisanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wybudowanie RCI stało się możliwe dzięki wsparciu projektu przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (wartość całkowita: 22 161 891,33 zł, w tym dofinansowanie z EFRR: 16 600 586,51 zł). Inwestycję rozpoczęto w czerwcu 2005 roku, a zakończono we wrześniu 2007 roku.

W nowo otwartym Centrum mieści się Regionalny Ośrodek Informacji Patentowej, Regionalny Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej, Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Europejskich, Regionalna Czytelnia Techniczna oraz Regionalny Punkt Informacji Normalizacyjnej.

Regionalne Centrum Innowacyjności jest ważnym elementem systemu dystrybucji informacji o charakterze innowacyjnym dla potrzeb całego regionu kujawsko-pomorskiego oraz dobrym przykładem współpracy pomiędzy środowiskiem akademickim a sektorem MSP.

Budowa RCI.

Stan surowy.

Powstanie RCI nie byłoby możliwe, gdyby nie unijne dofinansowanie.

Wystartował Kapitał Ludzki

Pierwsze konkursy pilotażowe na realizację projektów w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wystartowały w naszym regionie w listopadzie 2007 roku. Obszar wsparcia odpowiada tym dziedzinom, gdzie pomoc powinna zostać skierowana najszybciej. Dlatego też zdecydowano się na ogłoszenie następujących konkursów:

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki

• Działanie 8.1 Rozwój kadry gospodarki

Poddziałanie 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw.

Pilotaż zakłada realizację projektów, w ramach których wsparcie adresowane będzie do pracujących osób powyżej 45 roku życia, z wykształceniem co najwyżej średnim, z własnej inicjatywy zainteresowanych nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji w formach pozaszkolnych.

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

• Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.

Do konkursu można zgłaszać projekty przyczyniające się do pobudzania świadomości i aktywności w obszarze kształcenia i szkolenia mieszkańców obszarów wiejskich (gmin wiejskich, wiejsko-miejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców). Planowane są m.in. przedsięwzięcia polegające na tworzeniu i wsparciu działalności inicjatyw, które mają na celu pobudzenie świadomości środowisk lokalnych, zaangażowanie ich w działania na rzecz rozwoju edukacji na terenach wiejskich i podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców.

Więcej informacji na temat Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na stronie internetowej
www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl

Stypendysta w kolejce

19 października br. zakończył się nabór wniosków do projektu „Studuj! Europejskie stypendia dla studentów”. Spośród około ośmiu tysięcy podań, w wyniku oceny formalnej i merytorycznej wybrano 6130 studentów, którzy od października 2007 roku do kwietnia roku przyszłego będą otrzymywać stypendium w wysokości 350 złotych miesięcznie.

Projekt „Studuj! Europejskie stypendia dla studentów” jest realizowany przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach Priorytetu II Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego i jest największym tego typu przedsięwzięciem w Polsce. Jego budżet wynosi ponad 15 milionów złotych. Pieniądze pochodzą z Europejskiego Funduszu Społecznego, budżetu państwa i środków województwa.

Studenci wypełniają wnioski.

Chętni, którzy składali wnioski w ostatniej chwili, musieli stać w kolejce.

Baner reklamujący projekt.

Gdy szuka się pracy lub chce się awansować, dobrze mieć prawo jazdy

Uczą za darmo

Działanie 2.1 ZPORR

Tytuł projektu: „Prawo jazdy - niezbędny element na rynku pracy”

Ostateczny odbiorca (projektodawca): Centrum Szkolenia MAJER

Dane kontaktowe: ul. Żwirki i Wigury 28, 87-100 Toruń, tel. (0 56) 654 33 44,
e-mail: as@home.pl strona internetowa: www.asmajer.pl

Liczba osób objętych wsparciem: 371 dorosłych osób pracujących

Okres realizacji projektu: 02.11.2006 – 31.12.2007

Zasięg projektu: powiat toruński ziemski i toruński grodzki

Całkowita wartość projektu: 766 380,33 zł

Wartość dofinansowania z EFS: 574 785,25 zł

Ponad 370 mieszkańców powiatu toruńskiego zdobędzie prawo jazdy dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Społecznego. Kursy w ramach ZPORR-owskiego projektu „Prawo jazdy – niezbędny element na rynku pracy” zorganizowało Centrum Szkolenia MAJER z Torunia. Uczestnicy nic za nie nie płacą. 75 procent kosztów pokrywa Unia Europejska, a pozostałe 25 procent pochodzi z budżetu państwa.

Celem projektu jest dostosowanie kwalifikacji zawodowych pracujących osób dorosłych do potrzeb regionalnego rynku pracy. Kursanci – w tym 144 kobiety – mogą robić prawo jazdy kategorii B i C, czyli na samochód osobowy i samochód ciężarowy powyżej 3,5 tony. Chętni muszą być zatrudnieni w ramach stosunku pracy, stosunku służbowego lub umowy o pracę nakładczą.

W obecnych czasach prawo jazdy jest bardzo potrzebne, a w wielu zawodach praktycznie niezbędne. Kurs kategorii B kosztuje w Toruniu około 1200 złotych, a C – 1800. Wiele osób nie stać na taki wydatek.

- I zaczyna się problem, bo ktoś nie może podjąć jakiegokolwiek pracy, gdyż nie ma uprawnień do kierowania autem. Albo traci pracę, bo z tego samego powodu nie może przyjąć nowych, dodatkowych zadań – stwierdza Jerzy Marks, koordynator projektu i właściciel firmy Centrum Szkolenia MAJER. – Dotyczy to osób z wielo-

Nauka stosowania masażu serca.

letnim doświadczeniem zawodowym oraz dopiero rozpoczynających swoją karierę. Posiadanie prawa jazdy jest również bardzo istotne dla osób chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą. Stąd pomysł na taki projekt. Żeby dać ludziom szansę na lepszą pracę, awans lub utrzymanie miejsca zatrudnienia.

Kursy prawa jazdy współfinansowane ze środków EFS cieszą się ogromną popularnością. W ramach projektu odbywa się 19 szkoleń: 14 z kategorii B dla 275 osób i pięć z kategorii C dla 96 osób. Uczestnicy przechodzą szkolenie teoretyczne z Prawa o Ruchu Drogowym, szkolenie z praktycznej nauki jazdy i uczą się zasad udzielania pierwszej pomocy w wypadkach drogowych z użyciem specjalnego manekina, tzw. fantoma. Ponadto dostają komplet materiałów edukacyjnych i nie muszą płacić za badania lekarskie potwierdzające zdolność do prowadzenia pojazdów oraz za egzamin państwowy w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego. Oczywiście ze środków projektowych opłacane jest tylko pierwsze podejście do egzaminu. O ile ktoś nie zda, za kolejne próby płaci sam.

Sale szkoleniowe są klimatyzowane, wyposażone w profesjonalny sprzęt komputerowy symulujący egzamin państwowy. Ćwiczenia praktycz-

Ćwiczenia na placu manewrowym.

⇒ ne odbywają się na placu manewrowym ośrodka blisko centrum Torunia. Kursanci uczą się jeździć chevroletami aveo, identycznymi jak na egzaminie w WORD oraz samochodem ciężarowym star. Na kursach na kategorię B przeważają panie. Kategoria C to domena mężczyzn.

- Bardzo się cieszę, że udało mi się dostać na kurs. Sama, przy skromnym rodzinnym budżecie, nie wygospodarowałabym tylu pieniędzy – mówi jedna z uczestniczek. – A szefowa już mi obiecała podwyżkę, jeśli będę jeździła do kontrahentów. Bo trzeba o nich dbać, żeby nie poszli do konkurencji.

- Ja też spodziewam się awansu. Pracuję w magazynie, dźwigam worki. Szef powiedział, że jak będę miała prawo jazdy, zostanie kierowcą – dodaje młody mężczyzna. – A to i praca lżejsza, i zarobek większy. Bez „prawka” teraz ani rusz.

- Zapotrzebowanie rzeczywiście jest ogromne. Dobrze, że Unia Europejska daje ludziom możliwości różnorakiego podnoszenia kwalifikacji – kwituje Jerzy Marks. – Ostatni kurs kończy się 31 grudnia tego roku. Niewykluczone, że wkrótce stworzymy następny projekt. Może w szerszym zakresie kategorii ciężarowych. Bo samo prawo jazdy nie wystarczy, by dostać pracę. Potrzeba jeszcze szeregu uprawnień.

Mieszkańcy wsi uczą się, jak prowadzić gospodarstwa agroturystyczne, promować lokalne potrawy i rękodzieło

Pierogi babci Ewy

Działanie 2.1 ZPORR **Tytuł projektu:** „Edukacja rolników i domowników zainteresowanych dywersyfikacją dochodów”
Ostateczny odbiorca (projektodawca): Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie Oddział w Przysieku
Dane kontaktowe: Przysiek, 87-134 Zławieś Wielka, tel. (0 56) 611 09 19, 611 09 04,
e-mail: malgorzata.kutnik@kpodr.pl, strona internetowa: www.kpodr.pl
Liczba osób objętych wsparciem: 342 rolników i domowników
Okres realizacji projektu: 12.01.2005 – 16.04.2007
Całkowita wartość projektu: 185 194,17 zł **Zasięg projektu:** województwo kujawsko-pomorskie
Wartość dofinansowania z EFS: 138 895,63 zł

Jak zwiększyć domowy budżet uczyli się uczestnicy projektu „Edukacja rolników i domowników zainteresowanych dywersyfikacją dochodów”. Cykl szkoleń i kursów zorganizowany został przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Oddział w Przysieku. Celem przedsięwzięcia była edukacja rolników i domowników zainteresowanych podjęciem dodatkowej działalności okołorolniczej, głównie z zakresu ekoagroturystyki i usług z tym związanych, na przykład wytwarzaniem produktów lokalnych i miejscowego rękodzieła ludowego.

Wsparcie realizowane było w formie szkoleń i kursów połączonych z warsztatami.

W ramach projektu zorganizowano sześć kursów „Przygotowanie wykwalifikowanej kadry do świadczenia usług ekoagroturystycznych”, cztery kursy „Sztuka ludowa i rękodzieło szansą różnicowania dochodów w gospodarstwie”, cztery kursy „Kreowanie produktu lokalnego w gospodarstwach agroturystycznych”, dwa kursy „Komputer źródłem informacji i promocji gospodarstw ekoagroturystycznych” oraz podsumowujące projekt szkolenie „Regionalny produkt agroturystyczny”.

Uczestnictwo w kursach i szkoleniach przyczyniło się do wzrostu aspiracji zawodowych i wiary we własne siły kursantów. Rolnicy i domownicy zdobyli nowe doświadczenia i umiejętności. Teraz będą mogli wspierać podobne inicjatywy w regionie i inspirować sąsiadów do działań wspierających rozwój wsi – mówi **Małgorzata Kutnik**, kierownik organizacyjny projektu.

Na szkoleniu podsumowującym, które odbyło się w Przysieku, uczestnicy przygotowali tradycyjne potrawy, które poznali na kursach oraz swoje własne, właściwe dla danego regionu Pomorza i Kujaw. Gospodynie z okolic Chełmna zaserwowały piernik chełmiński, ser kozi z ziołami, marmoladę z jabłek, smalec z lubczykiem i nalewkę miętową. Uczestniczki kursów z powiatu wąbrzeskiego i grudziądzkiego z kolei przyrządziły pierogi babci Ewy, oponki płuźnickie, sernik z ziemniakami, wieniec staropolski, serek smażony i chleb wiejski.

Produkty lokalne odgrywają ważną rolę w rozwoju gospodarczym, a zwłaszcza turystycznym naszego regionu i znajdują się w jadłospisach gospodarstw agroturystycznych. Turyści coraz chętniej konsumują produkty, których nazwy wskazują, że wywodzą się z regionalnej kuchni.

Uczestniczki kursu „Kreowanie produktu lokalnego w gospodarstwach ekoagroturystycznych” podczas degustacji przygotowanych przez siebie potraw.

Uczestnicy kursów „Sztuka ludowa i rękodzieło szansą różnicowania dochodów w go-

➔ gospodarstwie” na podsumowanie w Przysieku przygotowali wystawę wyrobów rękodzielniczych, m.in. kompozycje kwiatowe z suchych roślin, pisanki, kartki ozdobne, obrazy, dekoracje świąteczne i okolicznościowe, wyroby z masy solnej, wianki ludowe, wieńce pogrzebowe.

- Realizacja projektu zaowocowała na różnych polach. Teraz nasi podopieczni wiedzą, jak zwiększyć swoje dochody. Kilkunastu uruchamia działalność agroturystyczną na bazie włas-

nego gospodarstwa rolnego. Ponadto angażują się w realizację wspólnych działań na rzecz rozwoju swojego regionu – dodaje Małgorzata Kutnik. – Uczestniczą w konkursach, festynach, targach i imprezach okolicznościowych, na których promują swoje produkty oraz region. Zdobyte umiejętności wykorzystują w lokalnych grupach działania, np. „Vistula – Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję”, „Zakole Dolnej Wisły” czy „Podgrodzie toruńskie”.

Nowe umiejętności szansą dla osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy

Spawacz z europejskim certyfikatem

Działanie 2.4 ZPORR

Tytuł projektu: „Alternatywa – szansa dla pracowników restrukturyzowanych”

Ostateczny Odbiorca (Projektodawca): Centrum Doskonalenia Zawodowego

Dane kontaktowe: ul. Poznańska 15, 88-100 Inowrocław, tel. (0 52) 357 46 70, e-mail: cdzino@wp.pl

Liczba osób objętych wsparciem: 150 osób zagrożonych utratą pracy w wyniku procesów restrukturyzacyjnych

Okres realizacji projektu: 01.12.2006 – 31.12.2007

Zasięg projektu: powiat inowrocławski i powiaty ościenne

Całkowita wartość projektu: 487 439,62 zł

Wartość dofinansowania z EFS: 365 579,72 zł

Celem projektu jest wyposażenie pracowników przemysłów i sektorów podlegających procesowi restrukturyzacji, osób zagrożonych utratą pracy z powodów restrukturyzacyjnych oraz bezrobotnych zarejestrowanych nie dłużej niż trzy miesiące, które utraciły pracę z przyczyn pracodawcy, w umiejętności umożliwiające wykonywanie nowego zawodu i zdobycie nowego zatrudnienia.

Projekt zakłada przeszkolenie 150 osób w dwóch edycjach szkoleń w zawodzie:

- spawacza podstawowego w jednej z wybranych metod spawalniczych (111, 135, 311, 136, 141),
- kierowcy wózków jezdniowych z uprawnieniami do wymiany butli gazowych,
- spawacza ponadpodstawowego – dozorowego w jednej z wybranych metod spawalniczych (do wyboru spawanie elektryczne elektrodą otuloną 111, spawanie gazowe acetylenowo-tlenowe 311, sprawnie w elektrodą topliwą w osłonie gazów aktywnych 135 lub gazów obojętnych elektrodą nie topliwą 141),
- operatora maszyn do prac ziemnych (do wyboru koparko-ładowarki, koparki, ładowarki, walce drogowe lub inne),
- operatora urządzeń dźwigowych (do wyboru dźwigi towarowo-osobowe, suwnice, żurawie lub inne).

Każda grupa kursantów dodatkowo w zakresie podstawowym uczy się języka angielskiego, podstaw przedsiębiorczości i uczestniczy w spotkaniach z doradcą zawodowym.

Zorganizowano następujące szkolenia:

1. „Spawanie podstawowe w jednej z wybranych metod” (190 godzin, w tym 160 godzin praktyki dla każdego uczestnika) i „Operator wózków jezdniowych napędzanych silnikami” (68 godzin, w tym 20 godzin praktyk oraz języka angielskiego w wymiarze 70 godzin teorii z ćwiczeniami).

W szkoleniu uczestniczyło 20 osób. Wszyscy zdali egzaminy teoretyczne i praktyczne i dostali wystawione przez Instytut Spawalnictwa w Gliwicach Książeczki spawacza oraz Certyfikat egzaminu spawacza europejskiego.

Operator wózka jezdniowego otrzymał zaświadczenie o odbytym szkoleniu operatora wózka jezdniowego napędzanego silnikami z uprawnieniami do wymiany butli gazowych propan-butan oraz zezwolenie na kierowanie wózkami.

2. „Spawanie ponadpodstawowe – dozorowe” (183 godzin, w tym 160 godzin praktyki na każdego uczestnika oraz 70 godzin teorii z ćwiczeniami języka angielskiego).

W szkoleniu uczestniczyło 20 osób. Wszystkie przeszły pomyślnie egzamin spawalniczy – dozorowy teoretyczny i praktyczny i dostały stosowne wpisy do Książeczki spawalniczej oraz Certyfikat spawacza europejskiego z uprawnieniami do spawania urządzeń technicznych objętych dozorem technicznym.

3. „Operator maszyn do prac ziemnych (budowlane i drogowe)” w wymiarze 156 godzin, w tym 32 godziny praktyki oraz 70 godzin teorii z ćwiczeniami języka angielskiego.

W szkoleniu uczestniczyło 20 osób. Wszyscy zdali egzamin praktyczny i uzyskali uprawnienia do obsługi następujących maszyn:

- 10 osób uprawnienia na operatora koparko-ładowarki,
- cztery osoby na operatora koparki,
- dwie osoby na operatora ładowarki,
- dwie osoby na operatora zagęszczarki,
- jedna osoba na operatora walca drogowego.

4. Dwie edycje szkolenia „Operator urządzeń dźwigowych”, w których przeszkolono łącznie 150 osób. Wszyscy uczestnicy dostali stosowne certyfikaty.

Ćwiczenia praktyczne ze spawania.

W Bydgoszczy powstało nowoczesne, ekologiczne składowisko odpadów

Recykling to za mało

Nadmierna produkcja śmieci jest jednym z palących problemów ochrony środowiska we współczesnym świecie. Statystyczny Polak produkuje obecnie ponad 350 kilogramów odpadów rocznie. Mniej więcej tyle samo, co statystyczny Europejczyk. To ogromna ilość. By zapobiec niemal dosłownemu zasypaniu świata przez nieczystości, Unia Europejska wspiera budowy oczyszczalni i składowisk odpadów. Skorzystała z tego między innymi Bydgoszcz. Dzięki dofinansowaniu ze ZPORR, w grodzie nad Brdą zrealizowano projekt „Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych miasta Bydgoszczy”.

Powstawanie odpadów staje się coraz poważniejszym problemem w skali światowej ze względu na rosnącą liczbę ludności, zwiększającą się produkcję dóbr konsumpcyjnych oraz coraz szybszy postęp technologiczny. Mimo coraz powszechniejszego zastosowania recyklingu, nie zmniejsza się ilość śmieci podlegająca składowaniu. W Polsce usuwa się rocznie 45 miliomów metrów sześciennych odpadów komunalnych. Prawie w całości trafiają one na składowiska. W sposób zapewniający bezpieczeństwo ludzi i izolację od środowiska gromadzone są tam materiały i substancje nieprzydatne, zużyte lub nawet niebezpieczne. Jest to możliwe

dzięki odpowiedniej konstrukcji składowiska. Dlatego tak istotną kwestią jest powstawanie nowoczesnych, bezpiecznych dla środowiska składowisk, chroniących gleby, wody powierzchniowe i podziemne, klimat i krajobraz.

W Bydgoszczy, jak w każdym większym mieście, istniało miejskie wysypisko śmieci. Funkcjonowało od 1985 roku i daleko mu było do spełnienia unijnych standardów. Teren wymagał zabezpieczenia oraz rekultywacji technicznej i biologicznej czaszy składowiska, a także ochrony elementów środowiska. Na ten cel Bydgoszcz uzyskała dofinansowanie z EFRR w wysokości ponad 2,9 miliona złotych, natomiast całkowita wartość projektu to około cztery miliony złotych.

Inwestycja pozostaje w związku z realizacją szerszego przedsięwzięcia realizowanego przez miasto Bydgoszcz. Polega ono na rozbudowie i modernizacji Kompleksu Utylizacji Odpadów dla miasta Bydgoszczy. Kompleks ten zajmuje powierzchnię około 60 hektarów, z czego na terenie gminy Bydgoszcz 50 hektarów. Pozostałe 10 hektarów, chociaż leży na terenie gminy Solec Kujawski, jest własnością gminy

Efekt ekologiczny projektu polega m.in. na ukształtowaniu czaszy wysypiska wkomponowanej w krajobraz.

Rekultywacja składowiska kosztowała około cztery miliony złotych.

Bydgoszcz i stanowi rezerwę terenu pod dalszą rozbudowę. Na składowisko przyjmowane są odpady z gminy Bydgoszcz, Białe Błota i Solec Kujawski, zgodnie z podpisanymi porozumieniami międzygminnymi. Rocznie na składowisko przyjmuje się około 100 tysięcy ton odpadów.

W ramach projektu wykonano: kształtowanie wierzchowiny kopca odpadami, warstwę wsparczo-odgazowującą, budowę nowych i modernizację istniejących sieci punktów oraz ujęć instalacji do odzysku biogazu, zabezpieczenie przed infiltracją w głąb korpusu wód opadowych warstwy drenażowej z instalacją drenażową do ujęcia wód opadowych, warstwy gruntu inertnego – podglebia, warstwy gleby urodzajnej, obsianie kopca trawą.

Uzyskano efekt ekologiczny, polegający m.in. na ukształtowaniu czaszy wkomponowanej w krajobraz, ograniczeniu dopływu wód opadowych w głąb korpusu, ograniczeniu rozprzestrzeniania się w powietrzu gazu z wysypiska oraz zabezpieczeniu otaczającego terenu przed roznoszeniem pyłów, bakterii chorobotwórczych, grzybów.

Zadbano, by zanieczyszczona, „przefiltrowana” przez śmieci woda z opadów atmosferycznych nie przedostała się do gleby.

Powstawanie i rekultywacja składowisk to tylko element budowy całego systemu gospodarki odpadami. Składowane powinny być wyłącznie te odpady, które nie mogły zostać unieszkodliwione w inny sposób z przyczyn technologicznych lub nie uzasadniał tego interes ekonomiczny ani ekologiczny. Bydgoski projekt rekultywacji składowiska z całą pewnością może stanowić przykład dobrych praktyk w wykorzystywaniu unijnych funduszy w ramach ZPORR. Dobrą praktyką w walce z rosnącą górą śmieci powinno być ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, ich segregacja na etapie zbiórki oraz recykling.

Dobłą praktyką w walce z rosnącą górą śmieci powinno być ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, ich segregacja na etapie zbiórki oraz recykling.

Unia Europejska wspiera budowanie i modernizowanie składowisk odpadów.

**Wytyczne dotyczące indywidualnych projektów kluczowych
współfinansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013**

Bez konkursu, ale do konsultacji

Na podstawie Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z 6 grudnia 2006 r. Instytucje Zarządzające Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013 zostały zobowiązane przez Ministra Rozwoju Regionalnego do sporządzenia indykatywnych wykazów indywidualnych projektów kluczowych. Indykatywny wykaz projektów dla danego programu operacyjnego jest zestawieniem projektów kluczowych, w tym projektów dużych, wyłonionych do realizacji w ramach tego programu w trybie indywidualnym, określonym w art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Indywidualne projekty kluczowe to przedsięwzięcia inwestycyjne o strategicznym znaczeniu dla realizacji programu operacyjnego. Ich wdrożenie jest niezwykle istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, danego sektora bądź województwa.

Indykatywny charakter wykazów oznacza, iż podane w nich informacje dotyczące poszczególnych projektów mają charakter orientacyjny, będący odzwierciedleniem najlepszego stanu wiedzy o projekcie w momencie tworzenia wykazu. Wiążącego doprecyzowania informacji o projekcie dokonuje się na etapie zobowiązania się beneficjenta do przygotowania projektu w ramach umowy na przygotowanie (pre-umowy) oraz umowy o dofinansowanie.

Nie wszystkie projekty zawarte w wykazie muszą być gotowe do realizacji na etapie jego tworzenia. Z uwagi na fakt, iż wykaz w sposób indykatywny pokazuje najważniejsze zamierzenia inwestycyjne w perspektywie 2007-2015, mogą znaleźć się w nim projekty znajdujące się na etapie koncepcyjnym. Ich realizacja musi być jednak szczególnie istotna z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa. Projekty te muszą mieć realistyczne założenia, opierać się na wiarygodnych szacunkach kosztów i terminów realizacji oraz gotowości beneficjenta do podjęcia się ich przygotowania i realizacji.

Umieszczenie projektu na liście jest warunkową deklaracją jego realizacji i wiąże się z zarezerwowaniem środków w ramach budżetu danego priorytetu programu operacyjnego na realizację danego przedsięwzięcia. Projekty te nie podlegają procedurze konkursowej i nie współzawodniczą o środki z pozostałymi projektami. Nie oznacza to jednak, iż projekt znajdujący się w wykazie uzyskuje dofinansowanie automatycznie. Jest to uzależnione od spełnienia wymogów formalnych i merytorycznych dotyczących przygotowania odpowiedniej dokumentacji i gotowości do wdrożenia. Zgodnie z art. 28 ust. 1 Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Instytucja Zarządzająca wskazuje projekty indywidualne przeznaczone do

realizacji w ramach regionalnego programu operacyjnego, zgodnie z kryteriami zatwierdzonymi przez odpowiedni komitet monitorujący. Tym samym Instytucja Zarządzająca dokonuje ostatecznego wyboru indywidualnych projektów kluczowych RPO.

Instytucja Zarządzająca przedstawia wstępną propozycję wykazu projektów kluczowych regionalnego programu operacyjnego, która zostaje poddana szerokim konsultacjom społecznym. Konsultacje prowadzone są za pośrednictwem stron internetowych IZ, gdzie wykaz projektów zostaje umieszczony na okres co najmniej 30 dni celem zebrania uwag i opinii. Równolegle Instytucja Zarządzająca organizuje konferencje uzgodnieniowe obejmujące poszczególne sektory interwencji indywidualnych projektów kluczowych. Dodatkowo wykaz zostaje przedstawiony Konferencji określonej w art. 7 Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Dopiero potem następuje ostateczna akceptacja wykazów przez zarząd województwa. Publikacja przyjętych wykazów następuje w formie obwieszczenia określonego w art. 28 ust. 1a i 1b ustawy.

Po opublikowaniu ostatecznego wykazu indywidualnych projektów kluczowych w formie obwieszczenia, IZ podpisuje z beneficjentem w terminie do trzech miesięcy umowę wstępną (pre-umowę), stanowiącą zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania indywidualnego projektu kluczowego do realizacji. Między opublikowaniem wykazu w formie obwieszczenia a podpisaniem pre-umowy beneficjent nie jest zobowiązany do dodatkowego sporządzania lub dostarczania dokumentacji dla projektu znajdującego się w wykazie. W umowie na przygotowanie projektu do realizacji (pre-umowie) IZ określa niezbędne warunki, po spełnieniu których możliwe będzie podpisanie z beneficjentem późniejszej umowy o dofinansowanie projektu. Zawarcie i prawidłowe rozliczenie się przez beneficjenta z wykonania pre-umowy jest warunkiem niezbędnym dla uzyskania dofinansowania projektu. Niepodpisanie pre-umowy skutkuje usunięciem projektu z wykazu.

Lista indywidualnych projektów kluczowych ogłoszona została 15 listopada 2007 r. Tego dnia rozpoczęły się konsultacje społeczne dotyczące Indykatywnej Listy Projektów Kluczowych oraz Uszczegółowienia RPO. Konsultacje będą trwały 30 dni. W tym czasie każdy może się wypowiedzieć na temat poszczególnych projektów i Uszczegółowienia. Formularze konsultacyjne znajdują się na stronie internetowej www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl

Zastrzeżenia i opinie zawarte w formularzach można przesłać za pośrednictwem internetu oraz drogą pocztową. Szczegóły na stronie www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl

Ważne adresy

**Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
– Instytucja Zarządzająca**
Departament Wdrażania Programów Rozwoju
Regionalnego
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
tel. 022 461 31 51 do 54
fax 022 461 32 60
e-mail: zporr@mrr.gov.pl
<http://www.zporr.gov.pl>

**Urząd Marszałkowski Województwa
Kujawsko-Pomorskiego**
Departament Polityki Regionalnej
ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń
tel. 0-56 656-11-30
fax 0-56 656-11-29
e-mail: politykaregionalna@kujawsko-pomorskie.pl
<http://www.kujawsko-pomorskie.pl>
www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl

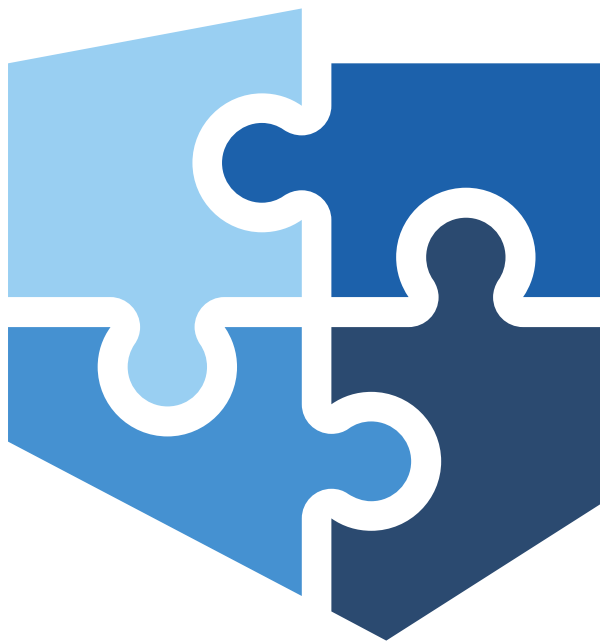
**Urząd Marszałkowski Województwa
Kujawsko-Pomorskiego**
Departament Polityki Regionalnej,
Biuro Komunikacji i Pomocy Technicznej
ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń
tel. 0-56 656-11-23
fax 0-56 656-11-29
e-mail: k.lajczak@kujawsko-pomorskie.pl
<http://www.kujawsko-pomorskie.pl>
www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl

Wojewódzki Urząd Pracy
Szosa Chełmińska 30/32, 87-100 Toruń
tel. 0-56 622-86-00, 622-10-59
fax 0-56 622-74-85
e-mail: efs@wup.torun.pl
<http://www.wup.torun.pl>

Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki
Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi
ul. Jagiellońska 3, 85-950 Bydgoszcz
tel. 0-52 349-77-40
fax 0-52 349-77-42
e-mail: integracja@uwoj.bydgoszcz.pl
<http://www.uwoj.bydgoszcz.pl>

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego
ul. Kopernika 4, 87-100 Toruń
tel. 0-56 658-89-50
fax 0-56 622-28-99
e-mail: sekretariat@tarr.org.pl
<http://www.tarr.org.pl>

**Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
w Toruniu**
ul. Słowackiego 114, 87-100 Toruń
tel. 0-56 657-14-60
fax 0-56 657-14-61
e-mail: ropstor@to.onet.pl
<http://www.ropstorun.home.pl>

ZPORR

Zintegrowany
Program
Operacyjny
Rozwoju
Regionalnego